

Mozirje. G. Feliks Robič ugotavlja, da se strmljenje odseka še premalo uvažuje, obžaluje, da je vlada odpuštila enega izvrstnega strokovnjaka za zboljšanje pašnikov (inž. Klomfara) in opozarja na veliko pomanjkanje kmet. poverjeništev za pospeševanje živinoreje. G. ravnatelj Belle poroča o gnojiščih in gnojnih jamah in pride do sledečih zaključkov: 1. Načrti naj se izdelujejo brezplačno pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. 2. Pri nabavi potrebnih tvarin (cement) naj imajo stavitelji gnojišč in gnojnih jam prednost. 3. Vzorna gnojišča in pravilno ravnanje z gnojem se premira.

Po nasvetu kmet. nadzornika Goričana se bodo tudi pri prihodnji seji zbirali praktični nasveti, kako bi se dalo to važno vprašanje tako poljuditi, da bo imel vsak živinorejec dobro gnojišče z jamo. Po potrebi naj se na obeh staj. kmetijskih zavodih (St. Jurij in Maribor) priredi praktičen tečaj za napravo gnojišč, zvezan z obiski k vzornim napravam.

Predsednik poroča, da je odsek prosil kmetijsko družbo v Ljubljani za 1000 K kot pisarniški prispevek. Razmere do kmetijske družbe naj ostane do obnove zbor iste neizpremenjene. Stavi naj se predlog, da kmetijska družba imenuje svojega delegata v odsek.

Po pravilih odseka so se vršile volitve namestnikov v načelstvo. Kot namestnik predsednika je voljen ravnatelj Belle, kot namestnik tajnika nadživno-zdravnik Pirnat in kot namestnik blagajnika g. Feliks Robič.

Na razgovor pride ustanovitev zavarovalnice za živino. Po večini se odsek odloči za obligatorično zavarovanje, ker bi pri prostovoljnem zavarovanju premije morale biti previsoke. Premije pa naj bodo nizke, naj po možnosti ne presegajo eden odstotek cenilne vrednosti.

koncu se na predlog g. Robiča sklene naprositi okrajni zastop v Gornjem gradu, da napravi letos o priliki licenciranja bikov razstavo živine v Rečici in Solčavi, ker bi si nekateri okrajni zastopi in podružnice radi ogledali plemenski material, ki ga imamo pričakovati iz tega plemenskega okoliša.

Kmetijski tabor v Slivnici.

V Slivnici pri Mariboru se vrši na praznik, dne 8. septembra, ob pol osmih jutraj v novem Društvenem domu (v slučaju lepega vremena pa na prostoru pri cerkvi)

velik kmetijski tabor

za kraje na severnem Dravskem polju in na vznožju Pohorja. Kmetje iz Slivnice, Frama, Hoč, Polskave, Cirkove, St. Janža, Sv. Levrenea in vseh drugih bližnjih krajev, pohitite dne 8. septembra

v Slivnico pri Mariboru.

da se pogovorimo o kmetijskih težnjah in zahtevah. — Zveze z vladi v Slivnici in domov so zelo ugodne. Prosimo naše zaupnike iz župnij in občin v okolici Slivnice, da agitirajo za obilno udeležbo!

Slovenska Kmečka Zveza.

Kmetijsko-delavski tabor na Homcu.

Na Male maše, dne 8. septembra vrši se na Homcu po drugem sv. opravilu velik kmetijsko-delavski tabor. Kmetje in delavci, možki in ženske, fantje in dekleta pridite v obilnem številu, da s svojo udeležbo pokažete, da med Vami še krščanska misel ni vsled vojske zaspala. S skupnim nastopom zastopnikov kmetijskega in delavskega krščanskoglednega stanu pokažimo, da odklanjamo vsak razredni boj in hočemo tudi bodoče z vsemi stanovi delovati po načelu: „Vsi za enega, eden za vse!“ Govoril bode dr. Ant. Ogrizek iz Celja in več drugih govornikov. Torej 8. septembra na veselo svidenje na Homcu!

Kmetijski prijatelj.

Kmetijski stan ima mnogo sovražnikov. Najnevarnejši je kapitalizem. V preteklih časih je bil predstavitelj kapitalizma graščak-veleposestnik, kateremu je kmet tlačnil, graščak pa je zbiral sadove kmetijskega truda. Dandanes je predstavitelj kapitalizma sredi kmetov tisti, ki s pomočjo trgovske spretnosti izrablja hipne kmetove gospodarske težkoče in se polasča kmetovih pridelkov ter z njimi trguje. Kapitalizem skuša kmeta napraviti gospodarsko odvisnega, ga zaslužiti.

Velik sovražnik kmetijskega stanu je pomanjkljiva strokovna in politična izobrazba. Malo je kmetov, ki bi znali voditi gospodarske knjige, račune, ki so podlaga vsakega razumnega gospodarstva. Še manj jih je, ki bi znali vstrajno in uspešno v političnem boju s kapitalizmom braniti koristi svojega stanu.

Nasproti tem sovražnikom je edina pomoč enotna organizacija kmetijskega stanu s trdnim, jasnim, vsakemu razumljivim programom, kako pomagati kmetiskemu stanu, kako ga obvarovati propadanja. Niso torej posamezne osebe pravi resnični prijatelji kmetijskega stanu, ampak enotno združen kmetijski stan je kmetijski prijatelj.

Vsem zahtevam prave organizacije stanu odgovarja Kmetijska Zveza. Cilji Kmetijske Zveze so jasni. Tu ne gre za osebo, ampak za stan. Vsak lahko potom svoje krajevne skupine Kmetijske Zveze spravi pameten nasvet, zahtevo, zadevajočo kmetijski stan sploh, v razpravo in splošno vednost. Delovanje posameznih voditeljev je predpisano po pravilih. Take, ki bi delali za svojo osebno korist more Kmetijska Zveza vedno brez težave odstraniti z vodilnih mest. Kar nima kmetijski stan sam, to mu da Kmetijska Zveza. Mnogo je namreč temeljito izobraženih mož duhovskega in posvetnega stanu, ki so izšli sami iz kmetijske hiše. Niso se odtujili kmetijski hiši, niso se u-dinjali kapitalizmu, oni hočejo delati, toda ne samo za posameznega, ampak za celoto kmetijskega stanu. To so tisti, ki so pri kmetijskih zvezah delavci četudi v gospodski sukni in brez žuljev na rokah.

Sovražnik kmetijskega stanu sam ne more med kmeti, zato se poslužuje kmetijske nezaupljivosti. Pri tem pa čaka ugodnega trenutka, da požanje, kar je zrastle. Pred 10 leti je na Goriškem lepo delovala Kmetijska Zveza. Zavzela se je posebno za bedne kolone, ki so tisto, kar viničarji tu pri nas. Izdelala je postavbo, ki je imela zboljšati gospodarski položaj tega kmeta. Mislili bi, da je vsak kmet podpiral to delo. Ne. Takrat je nastopil med goriškimi ljudstvom — Mermolja, agitator za čisto Kmetijsko Stranko. Kuzal je žulje na svojih rokah in sejal nezaupljivost med kmeti, razdiral tako delo Kmetijske Zveze. Zadal pa so čakali nekateri advokati — bogataši, veleposestniki, ki so po samostojni Kmetijski stranki splezali v deželni odbor in stem opravili vse delo za — kmeta. Ali se hoče to pri nas ponavljati? Stojimo pred preizkušnjo zavednosti našega kmeta.

Politični pregled.

Naša demokratsko socialistična vlada v Beogradu je dobila komaj 8 glasov večine, pa le na ta način, ker so glasovali za vlado tudi vsi ministri. Proti vladi je močna opozicija iz raznih strank in klubov. Tudi naš Jugoslovanski klub je prestopil celokupno na stran opozicionalcev radi tega, ker klub zahteva novo koncentracijsko vlado, ki bo sestavljena iz vseh močnih strank. Dolgo je čakal dr. Korosec z odločitvijo: ali bi naj potegnil k vladi ali v opozicijo. Mi Slovenci smo enako ljubi srbskim demokratom in radikalcem. Ker pa posedajo radikali kot srbska kmečka stranka več moči in uglednih pristavov in bodo tudi obdržali v prihodnosti vladno moč, se je odločil Jugoslovanski klub za opozicijo, da se čim prej odstrani sedanja vlada, ki pogreša zaupanja v Narodnem predstavništvu in med narodom in se sestavi nov kabinet, ki bo res tudi zmogel vendar enkrat razvozlati: valutno vprašanje in agrarno reformo. Dasi je naša sedanja vlada tako pičlo podprta z glasovno večino, nebi rada kar meni in tebi nič pustila vladnega krmila, koj v začetku svojega nastopa, zato se pa sedaj pogaja in dogovarja z raznimi strankami in klubi opozicije, da bi jih pritegnila nase. Upati je, da se bo morda dosegel sporazum med medsebojnimi največimi nasprotnicami: med srbskimi radikali in demokrati. Tudi, če bi se dosegla poravnava, vendar vlada samo 8 glasovne večine ne bo dolgo životarlila, morala bo prepušiti svoj vladni stolec za delo edino sposobnemu koncentracijskemu kabinetu, ki bo imel združene v svoj vladni krog ministre iz vseh strank in klubov. Le tako vlado bode potem tudi enoglasno podpiralo Narodno predstavništvo z enotnim glasovanjem.

Po Mariboru so se v zadnjem času raztrosile po nemškem časopisju vesti, da se bosta Maribor in Radgona potom ljudskega glasovanja odločila za pripadnost k Jugoslaviji ali k Nemški Avstriji. Tozadevne predlogi so bili gotovo stavljeni v Parizu od nemške strani po Italijanih. Pariška konferenca je pa odločila v odgovorni noti na Nemško Avstrijo, da pripade Maribor brez vsakega glasovanja Jugoslaviji. Meja med Nemško Avstrijo in kraljevino SHS bo šla ob spodnještajerski Muri. Samo mesteca Radgona bo menda res priključeno Nemški Avstriji. Kako pa bode Radgona živitarila brez slovenskega Prekmurja, bo pa dokazala prihodnost, ko se Nemci za Gradec nimajo dovolj živili, odrešeno Radgono bodo pa pitali z golimi obljubami. Po privoljenju iz Pariza so naše čete zasedle na po mirovni konferenci Jugoslovonom priznani Prekmurje. Po zasedbi je prevzel vladne posle v celem Prekmurju iz Beograda imenovani civilni guverner dr. Lajnsi. Naenkrat pa je našim bratom Hrvatom nekaj padlo v glavo, zasedli so s svojimi financarji in orožniki južno polovico slovenskega Prekmurja. Naše slovensko orožništvo, ki je bilo razposlano po celem Prekmurju, so siloma zaprli v ječe v Lendavi in ne pustijo prostega vladnega delovanja niti dr. Lajnsi. Mi in slovensko prekmursko prebivalstvo se protivi tej neopravičeni zasedbi, odposlala se je tudi deputacija Prekmurcev z dr. Slavičem na čelu v Beograd, da tamkaj z vso silo ugovarja tem krivicam, s katerimi so preplavili Hrvati naše slovenske brate, katere smo rešili iz madžarske sužnjosti le mi Slovenci s svojimi tozadevnimi zahtevami v Parizu in potom vojaške zasedbe, ki se je organizirala iz Maribora. Hrvati, ki niso niti zrna zanimanja posejali za osvoboditev Prekmurja, hočejo sedaj žeti v najbolj bogatih krajih Prekmurja. Ti kraji pa hočejo za vsako ceno pod našo, ne pod hrvatsko deželno vlado. Prekmurska protestna deputacija je bila v Beogradu povsod na višjih mestih lepo sprejeta, obljubila se je od pomoči, spor med Hrvati in nami radi Prekmurja bo gotovo kmalu poravnano.

Italija bo razpustila svoj parlament krog 3. septembra. Za mesec november so razpisane nove volitve. Italijani so strogo zaprli demarkacijsko črto in ne pustijo nikogar skozi. Casniki poročajo o gi-

banju italijanskih čet, katere baje zapustijo one naše po njih zasedene kraje, katerih jim v Parizu niso priznali. Seve, grabežljivi Lahi so zahtevali na konferenci tudi Bled in Jesenice, kar so pa le prazne zahteve. Nemški Avstriji se bode izročil, te dni odgovor na njeni ugovor proti mirovnim pogojem, kateri so bili narekovani Nemški Avstriji. V Parizu so pa olajšali naši nemški sosedi le nekoliko finančno breme, v obmejnem oziru pa se ne bo razven Radgoni nič spremenilo. Ogrski samoderžec nadvojvoda Jožef z ministrskim predsednikom Friedrichom je odstopil. Predsedstvo je prevzel Franc Heinrich, ki je sestavil novi kabinet in dosegel sporazum z vsemi strankami. Rumunija, ki je hotela kratiti naše pravice v Banatu, je dobila iz Pariza obvestilo, da mirovna konferenca ne dovoli nikakoršnega kršenja mej, ki jih je določila med Rumunijo in našo kraljevino. Po veljstvo nad ruskimi boljševiki četami je prevzel znani ruski general Brusilov. Pohod in vojno zoper ruske boljševiške tolpe je začelo 14 držav. Rumuni so dosegli proti boljševikom ob Dnjestrju lepe uspehe, prodrli sovražno fronto, se zvezali z ukranjsko armado in delujejo na obkolitev boljševiške armade. Proti Petrogradu in Moskvi prodirajo zavezniške čete v moči 350.000 mož. Padeč Petrograda in Moskve se pričakuje v kratkem. Po Spanskem in Francoskem so izbruhnili razni delavski nemiri, ker se poteguje delavstvo za zvišanje plače in osemurni delavnik.

Naša država razpisuje vojna posojila, za katera se toplo zavzema tudi Amerika.

Gospodarske novice.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu je bilo po praševanju po domačem hmelju lanskega letnika precej živahno in tudi cene so se vnovič dvignile, kajti gibale so se med 850—940 K za 50 kg. Tujega hmelja ni bilo veliko na trgu, torej so bile tudi cene zgolj na papirju. Stanje hmeljskih nasadov na Češkem je srednje dobro, v Nemčiji pa manj povoljno, kjer se bo letos pridelalo komaj 100.000 centov, dočim so ga v mirovnem času pridelali okrog 260.000 centov. Kakovost hmelja v Savinjski dolini bo dobra, toda pridelalo se ga bo bore malo.

Bliza se čas trgatve. Dobro bo, če si omislijo naši vinogradniki in krčmarji pravočasno glivice, ki vzbujajo čisto vrenje, kajti na tak način pospešijo vrenje v moštu in oslabijo v njem druge škodljive glivice, ki bi lahko povzročile slabo vrenje. Take dobre glivice, vrsta črešnjevska, se dobivajo na državnem kmet. kemičnem poskuševališču in preskuševališču v Mariboru, Vrbanova cesta št. 33; tudi po poštnem povzetju z navodilom uporabe vred. Čevka stane 2 K in zadostuje za polovnjak mošta. Ker je število čevk na zavodu omejeno, se bodo razpošiljale le tistim, ki jih bodo pravočasno naročili. V slučaju, da bi čevke pošle, bodo dobivali Hansanova bučica proti posebni varščini le oni, ki stanujejo v Mariboru. Zadnji čas priglasitve in naročbe je 15. september.

Sladkor za vinski mošt. Letošnje vino bo zelo kislo. Neobhodno potrebno bo vsaj del letošnjega pridelka zboljšati s pridevkom sladkorja. Vlado pozivamo, da nemudoma dobi dovolj kristalnega sladkorja po znižanih cenah za vinogradnike.

Sladkorne tovarne. V Jugoslaviji imamo sedaj že šest delujočih sladkornih tovarn. Tri tovarne ne delujejo, ker so Nemci stroje uničili. Letos so v Banatu posadili nad 120 ha zemlje na novo s sladkorno repo.

Železo v Sloveniji. Blizu Mokronoga na Dolenjskem v bližini Hrastnika in tudi v Prekmurju so našli železno rudo. Tudi Srbija in Bosna imata pod zemljo obilo železnih zakladov. Te zaklade bomo dvignili in se tako tudi glede železa osamosvojili.

Preskrba s petrolejem. Ameriška veletrgovska družba „Standard Oil Company of New York“ bo odslej zalagala jugoslovanske pokrajine s petrolejem, nafto, bencinom, cilindrovim strojnim oljem, parafinom, svečami in enakim blagom. Družba je v Beogradu pri vladi napravila potrebne korake, da se bo za vse jugoslovanske pokrajine petrolej pravično razdelil. Parniki „Maconas“, „Alaquash“, „Thordis“, „Maryanne“, „Kiowa“ in „Tenkai Maru“ so že na potu iz Amerike v Reko z velikimi množinami petroleja, bencina in drugim enakim blagom. Tudi cene petroleju bodo za 1—2 K nižje.

Furnir za mizarje. Mizarji, kateri imajo hlode pripravljene za rezanje furnirja, naj to javijo uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, ki je v dogovoru s „Slavonija“, društvo na dionice za industrijo drva v Brodu“, da prevzame to rezanje furnirja za čeno 20 vinarjev za kvadratni čevl. K tem stroškom pridejo še stroški za dovoz in odvoz, ki znaša za prevoz 1 vagona Ljubljana—Brod in nazaj 1854 K. Rezanje furnirja se izplača le, ako se odpošlje celi vagon (10 kubičnih metrov) lesa, katere množina odgovarja ca. 100.000 kvadratnih čevljev furnirja.

Izvoz iz Jugoslavije. Odslej se sme glasom odredbe C. U. 8493 16. 8. 19 Centralne uprave izvažati iz naše države le proti plačilu v dobrem denarju. Ta omejitev velja tudi za vino, žganje, jabolčnik, koruzne storže in vinske drože, kateri predmeti so se doslej glasom odredbe C. U. 4819 25. 6. 19 Centralne uprave lahko izvažali proti plačilu izvozne pristojbine brez omejitve glede kakovosti denarja. Izvoz medu, lanenega semena, malin in drugega jagodičja pa je sploh prepovedan. Če hočeš odslej izvažati gorel